

Eenmalige regeling voor asielzoekers

Tussentijds Bericht Vreemdelingen-circulaire TBV 2003/38

Aan:

– de Korpschefs Politieregio's
– de Korpsbeheerders Politieregio's
– de Bevelhebber van de Koninklijke Marechaussee

i.a.a.:

– de Voorzitter van het College van Procureurs-Generaal

Onderdeel: Stafdirectie Uitvoeringsbeleid

Datum: 2 oktober 2003

Ons kenmerk: HKUIT03-4432 (AUB)

Code: TBV 2003/38

Juridische achtergrond: Artikel 14, eerste lid, aanhef en onder e Vreemdelingenwet 2000

Geldigheidsduur: Vanaf twee dagen na publicatie in de Staatscourant tot en met 31 december 2003

Onderwerp: Eenmalige regeling voor asielzoekers

1. Inleiding

Op 29 augustus 2003 heeft het kabinet een eenmalige regeling goedgekeurd voor asielzoekers, die langdurig in Nederland hebben verbleven (TK 2002-2003, 19 637, nr. 754). Deze regeling was aangekondigd in het Hoofdlijnenakkoord van het huidige Kabinet.

In dit TBV worden de voorwaarden van de eenmalige regeling uitgewerkt. Daarbij is van belang dat het gaat om een ambtshalve toets. Het is zinloos om een aparte aanvraag in te dienen voor deze eenmalige regeling. De ambtshalve toets wordt door de IND verricht.

2. Voorgeschiedenis

In het Hoofdlijnenakkoord heeft het kabinet een eenmalige regeling aangekondigd. Op grond van signalen uit de samenleving en de politiek heeft het kabinet gekozen voor enige nuancering van de criteria in het Hoofdlijnenakkoord. In verband hiermee kunnen ook vreemdelingen die in het

bezit zijn geweest van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf onder de reikwijdte van deze regeling vallen.

Met het opnemen van de groep vreemdelingen die in het bezit is geweest van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf wil het kabinet de situatie voorkomen dat vreemdelingen die na afwijzing in eerste aanleg van hun verblijfsaanvraag van rechtsmiddelen gebruik hebben gemaakt om hun verblijf in Nederland te verlengen in een betere positie worden gebracht dan vreemdelingen die, nadat de overheid hun aanvankelijk een tijdelijk verblijfsrecht had verleend, zich door de aanwending van rechtsmiddelen hebben verzet tegen de beëindiging van dat verblijfsrecht.

Er is voor gekozen om ambtshalve te toetsen. Het indienen van een aanvraag om een verblijfsvergunning om (alsnog) in aanmerking te komen voor deze regeling is zinloos. De asielaanvraag moet nog openstaan, en dat kan niet met terugwerkende kracht worden bewerkstelligd door het indienen van een aanvraag. Op aanvragen om een verblijfsvergunning die desondanks na de inwerkingtreding van deze regeling worden ingediend, met het doel alsnog in aanmerking te komen, is het reguliere vreemdelingenrecht onverkort van toepassing (MVV-vereiste, legesvereiste en dergelijke). Bij asielaanvragen zal een aanvraag zonder nieuwe feiten en omstandigheden worden aange-merkt als een herhaalde aanvraag overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk C5/25 Vreemdelingen-circulaire 2000).

Het betreft een eenmalige regeling, die slechts tot en met 31 december 2003 in werking is.

De in dit TBV opgenomen beleidsregels laten de inherente afwijkingsbevoegdheid van de Minister uiteraard onverlet.

3. Voorwaarden

Om voor de eenmalig regeling in aanmerking te komen gelden de volgende voorwaarden:

1. de vreemdeling moet vóór of op 27

mei 1998 een eerste asielaanvraag hebben ingediend;

2. de vreemdeling moet op 27 mei 2003 in afwachting zijn van een definitieve beslissing omtrent deze eerste asielaanvraag;

3. de vreemdeling heeft vanaf de indiening van deze eerste asielaanvraag tot en met 27 mei 2003 onafgebroken in Nederland verbleven;

4. er mag geen sprake zijn van één of meerdere van de volgende contra-indicaties:

a) de vreemdeling vormt een gevaar voor de openbare orde of nationale veiligheid;

b) er zijn onjuiste gegevens verstrekt dan wel gegevens achtergehouden, terwijl de achtergehouden gegevens tot afwijzing van de aanvraag zouden hebben geleid;

c) er bestaan ernstige twijfels over de identiteit van de vreemdeling; en

5. de verblijfsvergunning wordt verleend, indien de vreemdeling alle lopende verblijfsrechtelijke procedures intrekt.

Ad 1: asielaanvraag voor of op 27 mei 1998 ingediend

Deze voorwaarde volgt rechtstreeks uit het Hoofdlijnenakkoord. De datum van 27 mei 1998 is gekozen omdat de doelgroep voor deze regeling met het aantreden van het kabinet op 27 mei 2003 reeds (langer dan) vijf jaar in Nederland verbleef.

Ad 2: Op 27 mei 2003 in afwachting zijn van een definitieve beslissing omtrent de eerste verblijfsvergunning asiel

De asielzoeker moet op 27 mei 2003 in afwachting zijn van een definitieve beslissing omtrent de eerste verblijfsvergunning asiel. Hierbij kunnen twee situaties worden onderscheiden:

a) op de eerste aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel is nog geen beslissing genomen, of de beslissing is nog niet in rechte onaan-tastbaar geworden;

b) de voorwaardelijke vergunning tot verblijf is ingetrokken dan wel de aanvraag tot het verlengen van de geldigheidsduur van de voorwaarde-

lijke vergunning tot verblijf is afgewezen, en deze beslissing is nog niet in rechte onaantastbaar geworden.

Door de gekozen definitie komen vreemdelingen die voor of op 27 mei 2003 uitgeprocedeerd of illegaal zijn niet in aanmerking voor de eenmalige regeling. Ook vreemdelingen, die weliswaar rechtmatig in Nederland verblijven, maar op 27 mei 2003 niet meer in afwachting waren van een definitieve beslissing omtrent een verblijfsvergunning, zoals vreemdelingen tegen wier uitzetting beletselen bestaan als bedoeld in artikel 45, lid 4 en 64 Vreemdelingenwet 2000 (vertrekmoratorium of gezondheidsstoestand), vallen niet onder deze regeling.

Het gaat daarbij immers niet om een toelatingsprocedure, maar om een uitzettingsbelemmering. Indien de beslissing in rechte onaantastbaar is geworden, maar de vreemdeling bevindt zich in een vertrekprocedure, wordt niet aan deze voorwaarde voldaan.

Ad 3: onafgebroken verblijf in Nederland vanaf de indiening van de eerste asielaanvraag tot en met 27 mei 2003
Onder de regeling vallen asielzoekers, die meer dan vijf jaren onafgebroken in Nederland hebben verbleven. Het gaat bij deze groep om langdurig in Nederland verblijvende asielzoekers. Indien uit het dossier blijkt – middels daartoe strekkende documenten, zoals een model M100 of de voorloper daarvan – dat de vreemdeling in de peilperiode zich aan het toezicht heeft onttrokken, uit Nederland is vertrokken, teruggekeerd naar het land van herkomst, doorgemigreerd naar een derde land, verwijderd, uitgezet of uitgeleverd, dan is er geen sprake van onafgebroken verblijf. De vreemdeling valt dan niet onder de regeling. Asielzoekers, die met toestemming van de Nederlandse overheid Nederland tijdelijk hebben verlaten, worden geacht wel onafgebroken verblijf te hebben.

Ad 4a: Gevaar voor de openbare orde of nationale veiligheid

Voor de toepassing van deze grond is het beleid bij eerste verblijfsaanvraag van artikel 3.77 en 3.78 Vreemdelingenbesluit 2000 en hoofdstuk B1/2.2.4 Vreemdelingenbesluit 2000 onverkort van toepassing. Het betreft

hier een ambtshalve toets voor een reguliere verblijfsvergunning.

Ad 4b: Onjuiste gegevens

Indien eerder in de procedure is vastgesteld dat er onjuiste gegevens zijn verstrekt dan wel gegevens zijn achtergehouden, wordt niet voldaan aan de criteria die gelden in het kader van deze regeling. Zie hoofdstuk C1/5.2.3 Vreemdelingenbesluit 2000 voor toepassing van deze grond.

Gebruikmaking of het in bezit hebben van valse of vervalste documenten wordt tegengeworpen indien dat is vastgesteld in een individueel ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken, de Koninklijke Marechaussee of het Bureau Documenten, een proces-verbaal of een veroordeling.

Ad 4c: Twijfel over identiteit

Indien eerder in de procedure is vastgesteld dat er ernstige twijfels bestaan over de identiteit van de vreemdeling, wordt niet voldaan aan de criteria die gelden in het kader van deze regeling. Deze grond is bijvoorbeeld van toepassing indien de vreemdeling zich heeft bediend van verschillende personalia (pseudoniemen) en ten aanzien van geen van deze personalia authentieke documenten heeft overgelegd.

Ad 5: Intrekken lopende verblijfsrechtelijke procedures

Wanneer wordt vastgesteld dat de asielzoeker aan de onder 1 tot en met 4 genoemde voorwaarden voldoet, wordt hem schriftelijk de keuze voorgelegd een verblijfsvergunning te verkrijgen op grond van deze regeling dan wel de uitkomst van de nog lopende verblijfsrechtelijke procedure(s) af te wachten. De keuze is éénmalig, dat wil zeggen dat indien de asielzoeker kiest voor het continueren van de lopende procedure(s), hij bij een negatieve uitkomst van deze procedures niet alsnog in aanmerking kan worden gebracht voor een vergunning op basis van de regeling.

De asielzoeker krijgt een periode van twee weken om zijn verblijfsrechtelijke procedure in te trekken.

4. Ambtshalve verlening

Gelet op de gekozen criteria is een aanvraag van de betrokken asielzoeker niet vereist. Daarom is besloten om ambtshalve te toetsen of een asiel-

zoeker in aanmerking komt voor de eenmalige regeling. Deze ambtshalve verlening vindt plaats op grond van artikel 3.6 onder b Vreemdelingenbesluit 2000.

4.1 Toetsvolgorde

Allereerst wordt bezien of de asielzoeker in aanmerking komt voor de eenmalige regeling. Indien de lopende procedures worden ingetrokken, dan volgt verlening van de verblijfsvergunning.

Als niet aan de voorwaarden van de regeling wordt voldaan, waaronder begrepen het niet intrekken van de lopende procedure(s), dan wordt de openstaande verblijfsprocedure conform de geldende wet- en regelgeving afgehandeld, inclusief de inherente afwijkingsbevoegdheid.

4.2 Afhankelijke gezinsleden

4.2.1 Doelgroep

Onder voorwaarden kunnen afhankelijke gezinsleden eveneens in het kader van deze regeling in het bezit worden gesteld van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd. Als afhankelijke gezinsleden worden in dit verband aangemerkt:

- echtgenoten en (geregistreerde) partners en hun respectievelijke minderjarige (voor-)kinderen;
- de meerderjarige kinderen die feitelijk behoren en reeds in het land van herkomst behoorden tot het gezin (art.3.24, onder a, Vreemdelingenbesluit 2000).

In de situatie dat een minderjarig kind wel aan de voorwaarden voldoet maar één of meer overige gezinsleden niet, komen tevens in aanmerking:

- de (stief/pleeg)ouders van het kind;
- de minderjarige (stief)broers en zussen van het kind;
- de meerderjarige broers en zussen die feitelijk behoren en reeds in het land van herkomst behoorden tot het gezin van bedoelde ouders.

Voor de wijze waarop de familierechtelijke relatie en het feitelijk behoren tot het gezin wordt aangetoond wordt verwezen naar hoofdstuk C1/4.6 en C5/23 Vreemdelingenbesluit 2000. Teneinde misverstanden te voorkomen wordt benadrukt dat – in het kader van deze regeling – officiële documenten, waarmee de familierechtelijke relatie wordt aangetoond, niet

gelegaliseerd en/of geverifieerd behoeven te zijn door de Minister van Buitenlandse Zaken. Er behoort voorts, in tegenstelling tot hetgeen is opgenomen in hoofdstuk C1/4.6 Vreemdelingen-circulaire 2000 geen geldig document voor grensoverschrijding te worden overgelegd.

4.2.2 Specifieke voorwaarden voor afhankelijke gezinsleden

a. Afhankelijke gezinsleden in vorenvermelde zin, die op het moment van de beslissing ten minste drie jaren in afwachting zijn van een definitieve beslissing op hun asielaanvraag, kunnen in het kader van deze regeling ambtshalve in het bezit worden gesteld van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd als zij voldoen aan de volgende voorwaarden:

1. de afhankelijke gezinsleden moeten op 27 mei 2003 in Nederland en op dat moment in afwachting zijn van een definitieve beslissing omtrent een verblijfsvergunning asiël;

2. de afhankelijke gezinsleden moeten alle lopende procedures intrekken.

b. Afhankelijke gezinsleden in vorenvermelde zin, die op het moment van de beslissing niet ten minste drie jaren in afwachting zijn van een definitieve beslissing op hun asielaanvraag, kunnen in het bezit worden gesteld van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd in het kader van gezinshereniging als zij voldoen aan de volgende voorwaarden:

1. De afhankelijke gezinsleden moeten op 27 mei 2003 in Nederland en op dat moment in afwachting zijn van een definitieve beslissing omtrent een verblijfsvergunning asiël;

2. De afhankelijke gezinsleden moeten alle lopende procedures intrekken. Zoals hieronder wordt toegelicht, dient deze categorie een aanvraag in te dienen tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier. Deze aanvraag behoeft vanzelfsprekend niet te worden ingetrokken;

3. Zij dienen te voldoen aan de toelatingsvoorwaarden zoals omschreven in hoofdstuk C1/4.6 en C5/23 Vreemdelingen-circulaire 2000, afgezien van de nareistermijn. Er hoeft, in tegenstelling tot hetgeen staat vermeld in hoofdstuk C1/4.6 Vreemdelingen-circulaire 2000, geen geldig document voor grensoverschrijding te worden overgelegd. De betrokkenen worden vrijgesteld van het mvv-vereiste op

grond van artikel 3.71, vierde lid, Vreemdelingenbesluit 2000.

Gezien de ratio van de regeling kan het alleen gaan om gezinsleden die in onzekerheid verkeren omtrent de definitieve beslissing op een ingediende aanvraag om een verblijfsvergunning. Voor de toelating van gezinsleden die geen openstaande aanvraag hebben of die buiten Nederland verblijven, is het reguliere gezinsherenigingsbeleid onverkort van toepassing.

5. Aard van de verblijfsvergunning

Aan asielzoekers als bedoeld onder 4.2.2 onder a, die voldoen aan de voorwaarden van de regeling wordt een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd regulier verleend voor de duur van vijf jaren.

Deze verblijfsvergunning wordt op grond van artikel 3.6, onder b, Vreemdelingenbesluit 2000 ambtshalve verleend onder een beperking als bedoeld in artikel 3.4, derde lid, Vreemdelingenbesluit 2000. De verblijfsvergunning behelst een naar zijn aard niet-tijdelijk doel en kan aanspraken opleveren op een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd regulier als bedoeld in artikel 20 Vreemdelingenwet 2000.

Hierbij wordt aangetekend dat een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd alleen zal worden afgewezen indien de vreemdeling een gevaar vormt voor de openbare orde of de nationale veiligheid, zijn hoofdverblijf buiten Nederland heeft gevestigd of onjuiste gegevens heeft verstrekt, zoals bedoeld in artikel 21, eerste lid, onder b tot en met e, Vreemdelingenwet 2000.

Aan asielzoekers die als gezinslid bedoeld in 4.2.2 onder b, op afhankelijke gronden in aanmerking komen voor verblijf, kan niet ambtshalve een verblijfsvergunning op basis van artikel 3.6, onder b, Vreemdelingenbesluit 2000 worden verleend, indien zij op het moment van de beslissing nog niet tenminste drie jaren in afwachting zijn van een definitieve beslissing op hun asielaanvraag.

Daarom geldt voor die specifieke categorie dat aan hen slechts op hun daartoe strekkende aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd een ver-

blijfsvergunning kan worden verleend. Aangezien het een eenmalige regeling betreft, die slechts tot en met 31 december 2003 in werking is, dient deze verblijfsaanvraag uiterlijk op die datum te zijn ingediend. De betreffende gezinsleden worden aangeschreven met de mededeling dat zij in de gelegenheid worden gesteld voor de genoemde datum een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier in te dienen. Het is zinledig om op eigen initiatief aanvragen in te dienen.

De geldigheidsduur van de te verlenen vergunning bedraagt conform artikel 3.57 Vreemdelingenbesluit 2000 één jaar; voor minderjarigen bedraagt de geldigheidsduur van de te verlenen vergunning vijf jaar (artikel 3.58 Vreemdelingenbesluit 2000).

6. Ingangsdatum, beperking, arbeidsmarktaantekeningen en voorschriften

De verblijfsvergunning voor bepaalde tijd regulier wordt verleend met als ingangsdatum de datum waarop de regeling in werking is getreden. De verblijfsvergunning wordt verleend onder de beperking verband houdend met het verblijfsdoel: 'verblijf op grond van de eenmalige regeling volgend uit het Hoofdlijnenakkoord'. Op het te verstrekken verblijfsdocument komt de beperking te staan: 'verblijf conform beschikking Minister'. De arbeidsmarktaantekening luidt: 'Arbeid vrij toegestaan. Een TWV is niet vereist'.

Aan vreemdelingen die op grond van de laatste alinea onder punt 5 een aanvraag hebben ingediend, wordt een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd verleend met als ingangsdatum de datum van de aanvraag, gelet op artikel 26 Vreemdelingenwet 2000.

7. Tot slot

Deze regeling treedt in werking de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en geldt tot en met 31 december 2003.

*De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
namens de Minister,
het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst,
P.W.A. Veld.*